

nieuwe uitgaven

The Decoy Duck

De laatste tijd is het verzamelen en het uitsnijden van houten lokeenden een hobby geworden die zich wijd en zijd heeft verspreid. De kunst van de decoratieve lokeend is zodanig uitgegroeid dat de meest sublieme en sterk gelijkende kunststukken worden gemaakt die nauwelijks meer van echt zijn te onderscheiden.

De meest bekende professionele Britse houtbewerker van lokeenden, de leraar Bob Ridges, heeft een interessant en artistiek boek over houten lokeenden geschreven. Zijn prachtige kleurenfoto's laten houten lokeenden zien van allerlei typen, van klassieke tot de meest moderne uit Europa en Amerika. Daarbij bezocht hij vele collega's uit de internationale lokeendenwereld in hun eigen werkplaats en leerde daar hun methoden en technieken. Voor de verzamelaar is een hoofdstuk hoe men een verzameling kan beginnen, over het snijden en het beschilderen van lokeenden en laat de auteur zien hoe spannend deze creatieve vorm van magnifieke kunst kan zijn. Een boek voor diegenen die behalve in vogels ook sterk zijn geïnteresseerd in kunst.

Bob Ridges: The Decoy Duck. From Folk Art to Fine Art, 191 bladzijden, vele kleurenfoto's (1988). Uitg. Dragon's World Ltd., Limpsfield, Surrey RH8 ODY, Great Britain. ISBN 1-85028059-2. Prijs £ 16,95.

Avifauna van het Eiland van Dordrecht

In een kleine oplage van slechts 700 exemplaren is na een lange voorbereidingstijd een belangrijke streekavifauna verschenen over de vogelbevolking van de stad, parken, polders en twee natuurgebieden de Dordtsche en Sliedrechtsche Biesbosch die het Eiland van Dordrecht bestrijken. Behalve recente waarnemingen en verspreidingsgegevens grijpt het boek terug naar historische gegevens vanaf de eerste helft van deze eeuw. Ruim zestig jaar geleden schreef C. Eykman in het orgaan van de Club van Nederlandsche Vogelkundigen 'De Avifauna van het Dordsche Eiland met naaste omgeving'. Eykman kwam toen tot 187 soorten en ondersoorten, terwijl deze nieuwe avifauna het voorkomen van liefst 256 soorten en ondersoorten in het gebied vermeldt. Dat wil niet zeggen dat het nu zo goed met de vogels gaat, want zelfs 'gewone' soorten als Patrijs, Steenuil en Geelgors lopen gevaar te verdwijnen.

Na een uitgebreide beschrijving over het ontstaan van het Eiland van Dordrecht (25 bladzijden) en het landschap en de bevolking van deze streek (12 bladzijden) wordt overgegaan tot de bespreking per vogelsoort dat het grootste deel van de tekst inneemt. Die beschrijvingen zijn vooral interessant omdat niet alleen de resultaten van de inventarisaties gedurende de laatste vijf jaar zijn opgenomen, maar ook gegevens uit vroeger jaren.

Het is jammer dat van sommige zeldzame waarnemingen geen bron wordt vermeld. Maar gelukkig blijven ook niet aanvaarde waarnemingen,

zoals die van een Blyths Rietzanger (thans ook wel Struikrietzanger genoemd) niet onvermeld. De charme van het boek gaat tevens uit vanwege het grote aantal foto's van Hans Gebuis en Jacques van der Neut. Ook leverde het Gemeentearchief Dordrecht interessant, historisch illustratiemateriaal. Bovendien zijn ruim honderd verspreidingskaarten toegevoegd.

Hans Gebuis, Rob Haan, Reinier Jacquet, Ronald van Jeveren & Kees Mostert (redactie): De Avifauna van het Eiland van Dordrecht. 296 bladzijden, vele kaartjes en zwartwitfoto's, tekeningen (1992). Tekstbijdragen van Jan Alleblas en Hans de Vries. Samengesteld en uitgegeven door Stichting Natuur- en Vogelwacht Dordrecht, Weerdestein 41, 3328 MK Dordrecht, 078 - 174 983 & 213 921. Prijs f 49,50 (exclusief f 7,50 portokosten). Verkrijgbaar door storting op giro 5 503 020 ten name van bovengenoemde stichting, Dordrecht, onder vermelding van 'Avifauna Eiland van Dordrecht'.

Ecology of Hope

In dit rapport gaat Bob Baars in op de mogelijkheid van biomassabescherming in tropische agroforestry-systemen. Algemeen is bekend dat de gepraktiseerde methode om tijdelijk landbouwgrond te winnen in tropische oerbossen leidt tot vernietiging van het gehele ecosysteem. Baars heeft in zijn studie aangegeven dat het met behulp van de Shred & Mulch-methode mogelijk is een belangrijk deel van de functies van het ecosysteem intact te laten en toch vormen van landbouw te combineren. Een rapport dat zijn weg zal vinden in de discussie over de noodzaak van natuurbehoud en uitbreiding van de landbouw in de tropen.

Bob Baars: Ecology of Hope. Bio-Mass Conservation in Tropical Agro-Forestry Systems. 57 bladzijden met foto's, figuren en literatuuropgave. Ecoscript nummer 36. Stichting Mondiaal Alternatief, postbus 26047, 1002 GA Amsterdam. Prijs f 15,-.

Managing Mediterranean Wetlands and Their Birds for the Year 2000 and Beyond

De proceedings van het IWRB-(International Waterfowl and Wetlands Research Bureau)symposium te Grado, Italië in februari 1991 bevatten niet minder dan 59 artikelen. Vele auteurs uit Albanië, Algerië, België, Egypte, Frankrijk, Griekenland, Groot-Brittannië, Italië, Kroatië, Oekraïne, Nederland (G.C. Boere, Marc W.J. van Roomen, Han L. Golterman, Peter L. Meininger, Tom M. van der Have, Guido O. Keyl en Paul S. Ruiters, Petra J. De Goey), Portugal, Roemenië, USA en Zwitserland hebben hun bijdrage geleverd.

De huidige stand van zaken in vele belangrijke vogelgebieden in het mediterrane gebied wordt besproken waarbij de toekomst niet over het hoofd wordt gezien. Uit de artikelen blijkt dat nog steeds veel gebieden geheel of gedeeltelijk verloren gaan voor de broed- en trekvogels. Alleen al in de omgeving van de Camargue in Zuid-Frankrijk, zo bleek uit luchtfoto's, viel tussen 1942 en 1984 niet minder dan 40.000 ha natuur-

gebied, inclusief 30.000 ha wetlands, ten offer aan landbouw, zoutproductie en industrie. Dat is liefst maar 1000 ha per jaar. Maar ook jacht, verstoring en gereduceerde biodiversiteiten zorgden voor een achteruitgang van de overgebleven gebieden. Begrijpelijk is dat in de nog zuidelijker landen deze problemen nog veel groter zijn. Niet alleen kustgebieden maar ook zoetwatergebieden zijn van groot belang voor de trek- en broedvogels. Men zou er haast aan moeten gaan denken om op bepaalde toeristische eilanden grote zoetwatermeren te creëren, die niet alleen grote hoeveelheden vogels zouden kunnen aantrekken maar tevens op de juiste wijze een grote toeristische bezienswaardigheid kunnen worden die tevens interesse en liefde voor de natuur zou kunnen kweken in die landen. De gebieden zouden dan voor de bevolking geld opleveren waardoor de interesse sneller zou kunnen groeien en verstoring ten gevolge van vele zaken sterk zouden worden tegengegaan.

Max Finlayson, Ted Hollis & Tim Davis (editors): *Managing Mediterranean Wetlands and Their Birds. Proceedings of an IWRB Symposium, Grado, Italy, February 1991.* 285 bladzijden, kaarten, figuren en tabellen. IWRB Special Publication No. 20 (1992). Uitg. The International Waterfowl and Wetlands Research Bureau, Slimbridge, Gloucester, GL2 7BX, UK en Instituto Nazionale di Biologia della Selvaggina, Via ca' Fornacetta 9, I-40064 Ozzano Emilia (BO), Italië.

'Het Fries Landschap' geeft handboek uit

Dit boek geeft een beschrijving van de natuurterreinen die in eigendom en beheer zijn van 'It Fryske Gea' in Friesland. Het is bedoeld als gids voor de leden van deze vereniging om de verschillende terreinen te kunnen bezoeken. Er zijn kaartjes bijgevoegd en er is aangegeven hoe de toegang is geregeld. Alleen strikte reservaten zijn gesloten voor het publiek. Daar worden wel mogelijkheden voor excursies in het gebied geboden. Zo hebben leden de gelegenheid om op bepaalde dagen in juni de Buismans eendenkooi aan de Kooiwaard tussen Piaam en Gaast te bezoeken met aansluitend een wandeling naar de vogelwaarnemingshut op de Kooiwaard en op 2 en 16 oktober kan de Buismans eendenkooi Gytsjerk (Giekerk) worden bezocht.

Overigens is de vogelwaarnemingshut bij de Mokkebank, evenals die bij Piaam, voor iedereen vrij toegankelijk.

Afgezien van de inleiding is dit handboek geheel in de Nederlandse taal geschreven. Voor diegenen die de Friese taal niet goed machtig zijn, is het gebruik van de Friese geografische namen in de tekst en in de kaartjes vaak een verwarrende zaak. Het is jammer dat de redactie er te weinig rekening mee heeft gehouden dat men zonder twijfel óók buiten Friesland veelvuldig van het handboek gebruik zal willen maken.

Er is wat dat betreft ook niet geheel consequent gewerkt, maar de overzichtskaart kan in de warwinkel van namen wel wat uitkomst bieden.

Bij een herziene druk zou het voor de gebruiker buiten Friesland aanzienlijk makkelijker zijn als de officiële Nederlandse namen tussen haakjes achter de Friese namen worden gegeven. Overi-

gens niets dan lof voor de prachtige uitgave waarvoor D.T.E. van der Ploeg (73) uit Sneek een enorme berg werk moet hebben verzet. Niet minder dan 51 objecten, verdeeld over grotere en kleinere terreinen, heeft hij beschreven, waarbij hij vóór het maken van de beschrijvingen nog minstens één of twee keer door alle terreinen heen is gelopen. Niet alleen over flora en fauna maar ook over zaken als bereikbaarheid, toegankelijkheid, de aanwezigheid van vogelkijkhutten en wandelpaden wordt in het kort informatie gegeven. Jammer alleen dat het bescheiden en toch duidelijke omslag wat erg besmettelijk is.

Leden van 'It Fryske Gea' ontvangen 'Door It Fryske Gea, Handboek met alle natuurgebieden' (196 bladzijden, rijkelijk geïllustreerd) gratis, terwijl wordt gevraagd de kosten zijnde f 15,- (inclusief verzenden) over te maken. Wie zich als lid wil opgeven, kan zich in verbinding stellen met de vereniging 'It Fryske Gea', Huize Olterterp, postbus 3, 9244 ZN Beeststerzwaag, 05126 - 1448, fax 05126 - 2973, postgiro 895 212.

European Working Group on Lanius

In Florida is opgericht de European Working Group on Lanius. Contactadres voor Nederland: Hans Esselink, Zoological Laboratory, Universiteit Groningen, postbus 14, NL-9750 AA Haren (Gr.).

Gids voor Bos, Natuur en Landgoed 1993

Door middel van een uitgebreid overzicht van organisaties die zich bezighouden met bossen, natuur en landgoederen wil deze gids bijdragen aan het openen van deze gesloten wereld. De informatie die bij al deze organisaties en instanties beschikbaar is, wordt hierdoor bereikbaar voor de Nederlandse bouseigenaren en andere geïnteresseerden. Deze 'Gids voor Bos, Natuur en Landgoed' is een vervolg op de 'Gids voor Bouseigenaren' uit 1988. Het resultaat is tot stand gekomen in samenwerking met de Unie van Bosgroepen (Gravenstraat 17, 7383 RH Voorst, 05758 - 2097). De Nederlandse Vereniging van Bouseigenaren, afgekort NVBE, is de belangenbehartigende organisatie voor het bos en de bouseigenaren in Nederland. De vereniging zet zich in voor de instandhouding van het Nederlandse bos. Ze dringt er bij de overheid op aan brongerichte maatregelen ten uitvoer te brengen teneinde de vitaliteit van het bos te verbeteren. Aan bouseigenaren geeft de vereniging onder andere voorlichting hoe ze invloed kunnen uitoefenen op het door de waterschappen gevoerde waterbeheer.

In ons land werken negen bosgroepen. Het zijn alle geheel zelfstandige coöperaties van bouseigenaren, die uitsluitend staan voor het belang van de bouseigenaar. De gebieden variëren in grootte van 3.000 ha tot 47.000 ha. Ze hebben ten doel het bevorderen van een doelmatig beheer en meer rendabele exploitatie van landgoederen, bossen en natuurterreinen van de leden van de bosgroepen.

De bovenvermelde gids bevat 93 bladzijden.

Nadere inlichtingen bij de Nederlandse Vereniging van Bouseigenaren, Zwaluwenburg 6, 8084 PD 't Harde, postbus 106, 8070 ZJ 't Harde, 05250 - 3558, fax 05250 - 5601.